EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 20. 12. 2024
COM(2024) 594 final

2024/0329 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o čiastočnom pozastavení uplatňovania Dohody medzi Európskou úniou a Gruzínskom o zjednodušení udeľovania víz

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Dohoda medzi Európskou úniou a Gruzínskom o zjednodušení udeľovania víz (ďalej len „dohoda o zjednodušení“)[1] nadobudla platnosť1. marca 2011. Účelom dohody o zjednodušení je na základe reciprocity zjednodušiť udeľovanie víz občanom Únie a Gruzínska na plánovaný pobyt v trvaní najviac 90 dní počas akéhokoľvek 180-dňového obdobia. V preambule dohody o zjednodušení je zdôraznené želanie rozvíjať medziľudské vzťahy ako dôležitú podmienku trvalého rozvoja hospodárskych, humanitárnych, kultúrnych, vedeckých a iných vzťahov medzi Európskou úniou a Gruzínskom.

V článku 14 ods. 5 dohody o zjednodušení sa stanovuje, že každá zo zmluvných strán môže úplne alebo čiastočne pozastaviť uplatňovanie tejto dohody z dôvodu ochrany verejného poriadku, národnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Rozhodnutie o pozastavení uplatňovania dohody sa oznámi druhej zmluvnej strane najneskôr 48 hodín pred nadobudnutím jeho platnosti. Zmluvná strana, ktorá pozastavila uplatňovanie tejto dohody, bezodkladne informuje druhú zmluvnú stranu hneď, ako dôvody na pozastavenie pominú.

V preambule dohody o zjednodušení bol opätovne potvrdený úmysel dosiahnuť ako dlhodobý cieľ zavedenie bezvízového režimu cestovania pre občanov Gruzínska a Únie, pod podmienkou, že sa splnia podmienky pre dôsledne riadenú a bezpečnú mobilitu. Na základe toho sa v júni 2012 začal medzi EÚ a Gruzínskom dialóg o liberalizácii vízového režimu. Vo februári 2013 Európska komisia predložila gruzínskej vláde akčný plán liberalizácie vízového režimu (ďalej len „akčný plán“). Akčný plán bol rozdelený do štyroch blokov: bezpečnosť dokumentov vrátane biometrických údajov (blok I), migrácia a integrované riadenie hraníc vrátane azylu (blok II), verejný poriadok a bezpečnosť (blok III) a vonkajšie vzťahy a základné práva (blok IV). V akčnom pláne sa stanovujú presné kritériá pre každý z týchto štyroch blokov technicky relevantných otázok s cieľom prijať legislatívny, politický a inštitucionálny rámec (fáza 1) a zabezpečiť jeho účinné a udržateľné vykonávanie (fáza 2).

Po začatí dialógu medzi EÚ a Gruzínskom o liberalizácii vízového režimu Komisia predložila Európskemu parlamentu a Rade štyri správy[2] o pokroku, ktorý Gruzínsko dosiahlo pri plnení kritérií v rámci štyroch blokov prvej a druhej fázy akčného plánu. Komisia vo štvrtej a záverečnej správe o pokroku prijatej 18. decembra 2015 usúdila, že Gruzínsko dosiahlo potrebný pokrok a uskutočnilo všetky požadované reformy s cieľom zabezpečiť účinné a udržateľné plnenie zvyšných kritérií. Na základe tohto hodnotenia Komisia 9. marca 2016 predložila návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 539/2001 s cieľom oslobodiť štátnych príslušníkov Gruzínska od vízovej povinnosti. Návrh bol prijatý a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/372 z 1. marca 2017[3] sa

---

[1] Ú. v. ES L 52, 25.2.2011, s. 34.

[2] KOM(2013) 808 v konečnom znení, KOM(2014) 681 v konečnom znení, KOM(2015) 199 v konečnom znení, KOM(2015) 684 v konečnom znení.

[3] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/372 z 1. marca 2017, ktorým sa mení nariadenie (EC) 539/2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (Gruzínsko), Ú. v. EÚ L 61, 8.3.2017, s. 7 – 8.

Gruzínsko presunulo z prílohy I k nariadeniu (ES) č. 539/2001[4] do prílohy II k uvedenému nariadeniu, čím sa udelilo oslobodenie od vízovej povinnosti pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov na pobyty nepresahujúce 90 dní v rámci akéhokoľvek 180-dňového obdobia všetkým gruzínskym štátnym príslušníkom, ktorí sú držiteľmi biometrických pasov vydaných v súlade s normami Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO).

Podľa článku 8 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018[5], ktorým sa nahradilo nariadenie (ES) č. 539/2001, Komisia monitorovala nepretržité plnenie požiadaviek liberalizácie vízového režimu zo strany Gruzínska a vo svojej výročnej správe v rámci mechanizmu pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti predložila príslušné posúdenie a odporúčania.

Ako sa uvádza v siedmej správe Komisie v rámci mechanizmu pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti[6], Gruzínsko v roku 2024 prijalo právne predpisy, ktorých uplatňovaním sa porušujú ľudské práva a základné slobody. Týka sa to zákona o transparentnosti zahraničného vplyvu prijatého v máji 2024 a balíka právnych predpisov o rodinných hodnotách a ochrane maloletých osôb prijatého v septembri 2024. Zákon o transparentnosti zahraničného vplyvu bol prijatý napriek kritickému stanovisku Benátskej komisie[7] a opakovaným výzvam EÚ, aby bol zákon zrušený. Zákon porušuje slobodu združovania, slobodu prejavu, právo na súkromie, právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí, ako aj zákaz diskriminácie. Zložité požiadavky na podávanie správ a rozsiahle právomoci zverené ministerstvu spravodlivosti, pokiaľ ide o kontrolu organizácií občianskej spoločnosti a mediálnych organizácií, zvyšujú riziko selektívneho a svojvoľného uplatňovania.

Európska rada vo svojich záveroch z 27. júna 2024 zdôraznila, že zákon predstavuje krok späť v prípade aspoň troch z deviatich krokov stanovených v odporúčaní Komisie v súvislosti so štatútom kandidátskej krajiny (a to pokiaľ ide o dezinformácie, polarizáciu a základné práva a zapojenie organizácií občianskej spoločnosti). Európska rada konštatovala, že kroky gruzínskych orgánov ohrozujú smerovanie Gruzínska do EÚ a *de facto* vedú k zastaveniu prístupového procesu.

Tzv. zákon o rodinných hodnotách a ochrane maloletých osôb a 18 noviel existujúcich zákonov boli prijaté bez predchádzajúcich verejných konzultácií a dôkladnej analýzy súladu s európskymi a medzinárodnými normami. Tento balík právnych predpisov, podpísaný 3. októbra, porušuje základné práva Gruzíncov a zvyšuje mieru stigmatizácie a diskriminácie. V dôsledku legislatívnej činnosti a pretrvávajúceho výskytu homofóbnych nenávistných prejavov čelia lesby, gejovia, bisexuáli, transrodové, nebinárne, intersexuálne a kvír osoby (LGBTIQ) v Gruzínsku čoraz väčšej nevraživosti a stigmatizácii.

Prijatiu akčného plánu Gruzínska na realizáciu stratégie v oblasti ľudských práv na roky 2024 – 2026 predchádzal obmedzený konzultačný proces a plán neobsahuje ustanovenia

---

4 Nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti, Ú. v. ES L 81, 21.3.2001, s. 1 – 7.

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1806 zo 14. novembra 2018 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti (kodifikované znenie), (Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 39).

6 COM(2024) 571 final.

7 Naliehavé stanovisko k zákonu o transparentnosti zahraničného vplyvu vydané Benátskou komisiou 21. mája 2024.

týkajúce sa LGBTIQ osôb a ochrany súkromia. V akčnom pláne sa čiastočne rieši sloboda náboženského vyznania a viery. V strategickom rámci treba vyriešiť značné medzery, pokiaľ ide o ochranu menšinových práv vrátane zastúpenia menšín. Akčný plán sa zatiaľ nezačal vykonávať, ani sa jasne nevymedzili modality monitorovania jeho vykonávania.

V záveroch Európskej rady zo 17. októbra 2024 sa opätovne potvrdilo, že prístupový proces Gruzínska bol zastavený, a gruzínske orgány boli vyzvané, aby prijali demokratické, komplexné a udržateľné reformy, ktoré budú v súlade so základnými zásadami európskej integrácie.

V záveroch svojho oznámenia o politike rozširovania EÚ z roku 2024[8] z 30. októbra 2024 Európska komisia posúdila pokrok Gruzínska vo vykonávaní deviatich krokov stanovených v oznámení o rozšírení z roku 2023 ako mizivý, pričom došlo k zhoršeniu situácie v oblasti súdnictva a základných práv vrátane slobody prejavu.

V nadväznosti na oznámenie gruzínskych orgánov z 28. novembra o úmysle nezačať rokovania s EÚ do roku 2028 (rok nasledujúcich parlamentných volieb) a dovtedy zamietnuť akékoľvek rozpočtové granty vypukli v mnohých gruzínskych mestách masové protesty. Mnohé správy vrátane správ verejného obhajcu Gruzínska poukazujú na úmyselné použitie neprimeranej sily a násilných metód zo strany orgánov, ako aj na svojvoľné zatýkanie, ktoré by mohlo predstavovať mučenie a iné formy zlého zaobchádzania. S cieľom potlačiť protesty sa orgány údajne uchýlili k tvrdému násiliu, svojvoľnému zatýkaniu demonštrantov, politikov a novinárov a zlému zaobchádzaniu. Doteraz neboli za svoje činy vzatí na zodpovednosť žiadni príslušníci polície ani príslušníci neformálnych násilníckych skupín.

Potláčanie pokojných protestov odsúdili vo svojom vyhlásení z 1. decembra 2024 vysoká predstaviteľka a podpredsedníčka Komisie, ako aj komisárka pre rozšírenie. Vysoký komisár Organizácie Spojených národov pre ľudské práva a Rada Európy tiež vyzvali gruzínske orgány, aby dodržiavali medzinárodné normy ľudských práv. Vo svojich vyhláseniach pripomenuli, že štáty majú povinnosť podporovať priaznivé prostredie na uplatňovanie práva na pokojné zhromažďovanie bez diskriminácie a že akékoľvek použitie sily personálom bezpečnostných služieb musí zostať výnimkou a musí byť v súlade so zásadami zákonnosti, nevyhnutnosti, proporcionality, predbežnej opatrnosti a nediskriminácie.

Opatrenia prijaté gruzínskymi orgánmi sú preto v rozpore s hodnotami EÚ a oslabujú dobré vzťahy medzi EÚ a Gruzínskom.

V siedmej správe Komisie v rámci mechanizmu pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti boli zdôraznené kroky, ktoré má Gruzínsko urýchlene prijať na riešenie obáv Komisie, a konštatovalo sa, že vo vzťahu k určitým kategóriám osôb sa uvažuje o možnej aktivácii mechanizmu pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti.

V záujme ochrany verejného poriadku členských štátov a Únie je vhodné a primerané, aby členské štáty vyžadovali od gruzínskych občanov, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov a cestujú do Európskej únie, víza, keďže tieto osoby zastupujú záujmy, ktoré sú v rozpore so záujmami, ktoré viedli Úniu k uzavretiu dohody o zjednodušení.

V tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že najvhodnejším a najprimeranejším krokom je pozastaviť určité článkov dohody o zjednodušení, ktoré umožňujú zjednodušenia, určitým

[8] COM(2024) 690 final.

konkrétnym kategóriám žiadateľov, bez toho, aby sa v tejto fáze aktivoval mechanizmus pozastavenia stanovený v článku 8 nariadenia (EÚ) 2018/1806.

Kategórie žiadateľov, pre ktorých by sa mali pozastaviť príslušné ustanovenia dohody o zjednodušení, sú:

– členovia oficiálnych delegácií Gruzínska, ktorí sa na oficiálne pozvanie adresované Gruzínsku majú zúčastniť na oficiálnych stretnutiach, konzultáciách, rokovaniach alebo výmenných programoch, ako aj na podujatiach organizovaných medzivládnymi organizáciami na území niektorého členského štátu;

– členovia gruzínskych národných a regionálnych vlád a parlamentov, gruzínskeho ústavného súdu a najvyššieho súdu;

– občania Gruzínska, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Gruzínskom.

Len pre uvedené kategórie žiadateľov by sa preto malo pozastaviť uplatňovanie týchto článkov dohody o zjednodušení: článok 4 ods. 1 písm. b) o „Písomnom doklade potvrdzujúcom účel cesty“, článok 5 ods. 1 písm. b) a c), článok 5 ods. 2 písm. a) a článok 5 ods. 3 o „Vydávaní viacnásobných víz“, článok 6 ods. 1 a článok 6 ods. 3 písm. c) a f) o „Poplatkoch za spracovanie žiadostí o víza“, článok 7 o „Lehote na spracovanie žiadostí o víza“ a článok 10 ods. 1 o „Diplomatických pasoch“.

S nadobudnutím účinnosti rozhodnutia Rady sa prestanú uplatňovať osobitné pravidlá ustanovené v uvedených ustanoveniach. Uplatňovanie ostatných článkov dohody sa nepozastavuje.

Keďže Gruzínsko je uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2018/1806, a preto sa oslobodenie od vízovej povinnosti vyplývajúce zo sekundárnych právnych predpisov EÚ vzťahuje na všetkých gruzínskych štátnych príslušníkov, aby bolo čiastočné pozastavenie platnosti dohody o zjednodušení vízového režimu účinné, mali by ho sprevádzať opatrenia, ktoré majú podľa článku 6 ods. 1 písm. a) uvedeného nariadenia prijať členské štáty.

V článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1806 sa stanovuje, že členské štáty môžu stanoviť výnimky z oslobodenia od vízovej povinnosti, pokiaľ ide o držiteľov diplomatických pasov, služobných/úradných pasov alebo špeciálnych pasov. Po nadobudnutí účinnosti rozhodnutia Rady by preto mali členské štáty v súlade so zásadou lojálnej spolupráce prijať vo svojom vnútornom poriadku potrebné opatrenia na uplatňovanie vízovej povinnosti v prípade držiteľov diplomatických, služobných/úradných pasov a špeciálnych pasov vydaných Gruzínskom a podľa článku 12 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1806 oznámiť tieto opatrenia ostatným členským štátom a Komisii. Komisia vydá usmernenia, v ktorých členské štáty vyzve, aby prijali uvedené opatrenia.

V nadväznosti na opatrenia prijaté členskými štátmi podľa článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1806 sa budú na dotknuté osoby uplatňovať všeobecné pravidlá nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex)[9].

[9] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, 15.9.2009, s. 1).

Toto rozhodnutie by nemalo negatívny vplyv na medziľudské kontakty, keďže gruzínski štátni príslušníci, ktorí sú držiteľmi bežných cestovných pasov, budú pri cestách do EÚ na krátkodobé pobyty naďalej využívať oslobodenie od vízovej povinnosti.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrh je v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1806, v ktorom sa Gruzínsko uvádza na zozname krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od vízovej povinnosti, a toto nariadenie dopĺňa, ale zároveň členským štátom umožňuje stanoviť výnimky z tejto výnimky pre držiteľov diplomatických pasov, služobných/úradných pasov alebo špeciálnych pasov.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Táto iniciatíva je v súlade s vonkajšími vzťahmi EÚ (vrátane rešpektovania ľudských práv a základných slobôd) a politikou EÚ v oblasti rozširovania, pokiaľ ide o tretie krajiny oslobodené od vízovej povinnosti s vyhliadkami na pristúpenie.

Táto iniciatíva je v súlade s migračnou politikou, politikou riadenia hraníc a bezpečnostnou politikou EÚ, keďže sa zameriava na riešenie bezpečnostných rizík a rizík neregulárnej migrácie pre schengenský priestor.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Procesnoprávnym základom tohto návrhu je článok 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Hmotnoprávnym základom je článok 77 ods. 2 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú čiastočného pozastavenia uplatňovania niektorých ustanovení dohody o zjednodušení, a preto patria do pôsobnosti spoločnej vízovej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 77 ods. 2 písm. a) ZFEÚ.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Neuvádza sa.

- **Proporcionalita**

Tento návrh neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, ktorým je pozastaviť povinnosť EÚ a jej členských štátov poskytovať určité zjednodušenia predstaviteľom Gruzínska a držiteľom diplomatických pasov vydaných Gruzínskom, a umožňuje členským štátom, aby využili možnosť obnoviť vízovú povinnosť pre držiteľov diplomatických pasov vydaných Gruzínskom.

- **Výber nástroja**

Ciele tohto návrhu možno dosiahnuť len aktom, ktorým sa pozastaví uplatňovanie dohody o zjednodušení vízového režimu. Preto je potrebné prijať rozhodnutie Rady o pozastavení platnosti dohody o zjednodušení vízového režimu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuvádza sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

O úpadku demokracie v Gruzínsku vrátane prijatia zákona o transparentnosti zahraničného vplyvu v máji 2024 a legislatívneho balíka o rodinných hodnotách a ochrane maloletých v septembri 2024, ako aj priebehu parlamentných volieb v októbri 2024 a násilného potlačenia protestov v decembri 2024 sa niekoľkokrát rokovalo v Politickom a bezpečnostnom výbore a v Rade pre zahraničné veci. Rada pre zahraničné veci 16. decembra 2024 vyjadrila názory na reakciu EÚ na nedávny vývoj v Gruzínsku, a to aj na oznámenie vlády o tom, že nemá v úmysle začať prístupové rokovania do roku 2028, na následné masové protesty a na rastúce násilie voči demonštrantom, médiám a politickej opozícii. Vysoká predstaviteľka zdôraznila, že EÚ znížila úroveň politických kontaktov a obmedzila pomoc, ktorú priamo využívali gruzínske orgány. Zároveň oznámila, že sa dospelo k dohode na adresovaní výzvy Komisii, aby predložila návrh na opätovné zavedenie vízovej povinnosti pre držiteľov gruzínskych diplomatických pasov.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Neuvádza sa.

- **Posúdenie vplyvu**

Neuvádza sa.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuvádza sa.

- **Základné práva**

Tento návrh nemá žiadne negatívne dôsledky na ochranu základných práv v Európskej únii.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

V súlade so zmluvami je úlohou Komisie zabezpečiť, aby sa v mene Únie poslalo oznámenie stanovené v článku 14 ods. 5 dohody s cieľom vyjadriť jej súhlas s tým, že dohoda o zjednodušení bude čiastočne pozastavená.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuvádza sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 návrhu sa stanovuje, že pre určité kategórie občanov Gruzínska žiadajúcich o krátkodobé víza, konkrétne pre členov oficiálnych gruzínskych delegácií, členov národných

a regionálnych vlád a parlamentov Gruzínska, Ústavného a najvyššieho súdu Gruzínska pri výkone ich povinností a pre občanov Gruzínska, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov, by sa malo pozastaviť uplatňovanie určitých ustanovení dohody, ktorými sa poskytujú zjednodušenia. Ide o tieto ustanovenia: článok 4 ods. 1 písm. b) o „Písomnom doklade potvrdzujúcom účel cesty“, článok 5 ods. 1 písm. b) a c), článok 5 ods. 2 písm. a) a článok 5 ods. 3 o „Vydávaní viacnásobných víz“, článok 6 ods. 1 a článok 6 ods. 3 písm. c) a f) o „Poplatkoch za spracovanie žiadostí o víza“, článok 7 o „Lehote na spracovanie žiadostí o víza“ a článok 10 ods. 1 o „Diplomatických pasoch“.

Komisia po jeho prijatí prijme usmernenia k vykonávaniu tohto rozhodnutia a doplnkovým opatreniam, ktoré by podľa článku 6 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2018/1806 mali prijať členské štáty.

2024/0329 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o čiastočnom pozastavení uplatňovania Dohody medzi Európskou úniou a Gruzínskom o zjednodušení udeľovania víz

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 77 ods. 2 písm. a) a článok 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda medzi Európskou úniou a Gruzínskom o zjednodušení udeľovania víz (ďalej len „dohoda o zjednodušení“) nadobudla platnosť1. marca 2011.

(2) Účelom dohody o zjednodušení je na základe reciprocity zjednodušiť udeľovanie víz občanom Únie a Gruzínska na plánovaný pobyt počas akéhokoľvek 180-dňového obdobia v trvaní najviac 90 dní. Dohoda o zjednodušení prispieva k posilneniu medziľudských kontaktov a zdieľaniu hodnôt vrátane rešpektovania ľudských práv a demokratických zásad.

(3) Podľa článku 14 ods. 5 dohody o zjednodušení je každá zo zmluvných strán oprávnená úplne alebo čiastočne pozastaviť uplatňovanie dohody o zjednodušení z dôvodu ochrany verejného poriadku, národnej bezpečnosti alebo verejného zdravia. Rozhodnutie o pozastavení uplatňovania dohody sa má oznámiť druhej zmluvnej strane najneskôr 48 hodín pred nadobudnutím jeho platnosti. Zmluvná strana, ktorá pozastavila uplatňovanie dohody o zjednodušení, má bezodkladne informovať druhú zmluvnú stranu hneď, ako dôvody na pozastavenie pominú.

(4) Gruzínsko prijalo v roku 2024 zákon o transparentnosti zahraničného vplyvu a balík právnych predpisov o rodinných hodnotách a ochrane maloletých osôb. Tieto právne predpisy porušujú základné práva gruzínskych občanov vrátane slobody združovania, slobody prejavu, práva na súkromie, práva zúčastňovať sa na správe verejných vecí, ako aj zákazu diskriminácie.

(5) Európska rada vo svojich záveroch z 27. júna 2024 zdôraznila, že „zákon o transparentnosti zahraničného vplyvu“ predstavuje krok späť na ceste stanovenej v odporúčaní Komisie týkajúcom sa štatútu kandidátskej krajiny, a vyzvala gruzínske orgány, aby dali svoje zámery jasne najavo tým, že zrušia práve vykonané kroky, ktoré ohrozujú smerovanie Gruzínska do EÚ a *de facto* vedú k zastaveniu procesu pristúpenia. Európska rada vo svojich záveroch zo 17. októbra 2024 opätovne potvrdila, že takéto kroky ohrozujú európsku cestu Gruzínska, čo fakticky vedie k zastaveniu prístupového procesu, a vyzvala Gruzínsko, aby prijalo demokratické, komplexné a udržateľné reformy v súlade so základnými zásadami európskej integrácie.

(6) Gruzínske orgány 28. novembra 2024 oznámili svoj zámer nepožiadať o začatie prístupových rokovaní s Európskou úniou do roku 2028. Toto oznámenie vyvolalo

v mnohých gruzínskych mestách masové protesty, na ktoré gruzínske orgány reagovali použitím neprimeranej sily a násilných metód, ako aj svojvoľným zatýkaním demonštrantov, politikov a novinárov a zlým zaobchádzaním.

(7) Kroky Gruzínska porušujú základné zásady, na ktorých bolo postavené uzatvorenie dohody o zjednodušení, a sú v rozpore so záujmami Únie a jej členských štátov. Tieto kroky predovšetkým nerešpektujú ľudské práva a demokratické zásady, a preto sú v rozpore s hodnotami Únie a bránia stabilnému rozvoju hospodárskych, humanitárnych, kultúrnych, vedeckých a iných väzieb medzi Úniou a Gruzínskom.

(8) Vzhľadom na túto situáciu boli v siedmej správe Komisie v rámci mechanizmu pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti[10] zdôraznené kroky, ktoré má Gruzínsko urýchlene prijať na riešenie obáv Komisie, a konštatovalo sa, že vo vzťahu k určitým kategóriám osôb sa uvažuje o aktivácii mechanizmu pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti.

(9) V záujme ochrany verejného poriadku členských štátov a Únie je vhodné a primerané, aby členské štáty vyžadovali od gruzínskych občanov, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov a cestujú do Európskej únie, víza, keďže tieto osoby zastupujú záujmy, ktoré sú v rozpore so záujmami, ktoré pôvodne viedli Úniu k uzavretiu dohody o zjednodušení. Preto by sa malo pozastaviť uplatňovanie určitých ustanovení dohody o zjednodušení, v ktorých sa stanovujú výnimky pre občanov Gruzínska, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov, a zjednodušenia pre určité kategórie občanov Gruzínska žiadajúcich o krátkodobé víza, konkrétne pre členov oficiálnych gruzínskych delegácií, členov národných a regionálnych vlád a parlamentov Gruzínska a ústavného a najvyššieho súdu Gruzínska pri výkone ich povinností.

(10) Toto rozhodnutie predstavuje vývoj ustanovení schengenského *acquis*, na ktorom sa Írsko nezúčastňuje v súlade s rozhodnutím Rady 2002/192/ES[11]; Írsko sa preto nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(11) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto rozhodnutia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.

(12) Vzhľadom na vážnosť situácie v Gruzínsku by toto rozhodnutie malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozastavuje sa uplatňovanie týchto ustanovení dohody medzi Európskou úniou a Gruzínskom o zjednodušení udeľovania víz:

a) článok 4 ods. 1 písm. b), pokiaľ ide o členov oficiálnych delegácií Gruzínska, ktorí sa na oficiálne pozvanie adresované Gruzínsku majú zúčastniť na oficiálnych stretnutiach, konzultáciách, rokovaniach alebo výmenných programoch, ako aj na

[10] COM(2024) 571 final.

[11] Rozhodnutie Rady 2002/192/ES z 28. februára 2002 o požiadavke Írska zúčastňovať sa na niektorých ustanoveniach schengenského *acquis* (Ú. v. ES L 64, 7.3.2002, s. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

podujatiach organizovaných medzivládnymi organizáciami na území členských štátov;

b) článok 5 ods. 1 písm. b), pokiaľ ide o členov gruzínskych národných a regionálnych vlád, gruzínskeho ústavného súdu a najvyššieho súdu;

c) článok 5 ods. 1 písm. c), pokiaľ ide o stálych členov oficiálnych delegácií Gruzínska, ktorí sa na základe oficiálneho pozvania adresovaného Gruzínsku majú pravidelne zúčastňovať na stretnutiach, konzultáciách, rokovaniach alebo výmenných programoch, ako aj na podujatiach organizovaných na území členských štátov medzivládnymi organizáciami;

d) článok 5 ods. 2 písm. a), pokiaľ ide o členov oficiálnych delegácií Gruzínska, ktorí sa na oficiálne pozvanie adresované Gruzínsku majú pravidelne zúčastňovať na stretnutiach, konzultáciách, rokovaniach alebo výmenných programoch, ako aj na podujatiach organizovaných na území členských štátov medzivládnymi organizáciami;

e) článok 5 ods. 3, pokiaľ ide o kategórie uvedené v článku 5 ods. 2 písm. a);

f) článok 6 ods. 3 písm. c) a f), pokiaľ ide o členov gruzínskych národných a regionálnych vlád, gruzínskeho ústavného súdu a najvyššieho súdu Gruzínska a o členov oficiálnych delegácií Gruzínska, ktorí sa na základe oficiálneho pozvania adresovaného Gruzínsku majú zúčastniť na stretnutiach, konzultáciách, rokovaniach alebo výmenných programoch, ako aj na podujatiach organizovaných na území členských štátov medzivládnymi organizáciami;

g) článok 10 ods. 1, pokiaľ ide o občanov Gruzínska, ktorí sú držiteľmi platných diplomatických pasov vydaných Gruzínskom.

h) článok 6 ods. 1, pokiaľ ide o poplatok za spracovanie žiadosti o vízum pre kategórie občanov a osôb uvedené v článku 6 ods. 3 písm. c) a f) a článku 10 ods. 1;

i) článok 7, pokiaľ ide o kategórie občanov a osôb uvedené v článku 6 ods. 3 písm. c) a f) a článku 10 ods. 1.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť druhým dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu
predseda